Nr. 1. 31 Maja 1891. Rok VII.

Wychodzi w każdą niedzielę
podczas pory kąpielowej.

PRZEDPŁATA
na cały sezon kąpielowy
wynosi:
w Krynicy . . . . 2 złr. 50 ct.
z przesyłką poczt. 3 „ — „
za granicą . . . . 3 „ 25 „

Numer pojedynczy w Krynicy kosztuje **15** ct.
W innych miejscach i zdrojowiskach krajowych **16** ct.

KRYNICA

PISMO

poświęcone balneologii i sprawom polskich zdrojowisk.

Redaktor główny i wydawca: Dr. LEON KOPFF,
lekarz rządowy c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy.

Przedpłatę frankowaną
przyjmuje Administracya pisma **„Krynica“** w Krynicy, tudzież wszystkie urzęda pocztowe.

W Warszawie, Król. Polskiem i Rosyi, przyjmują przedpłatę wszystkie księgarnie.

INSERATY przyjmuje się za opłatą od miejsca wiersza drobnym drukiem (petit) po **8** centów.

Biuro Redakcyi i Administracyi
w kancelaryi c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

KALENDARZ: **Maj. 31 Niedziela.** 2 po Św. Petronelli p. **Czerwiec. 1** Poniedziałek. Nikodema męcz. **2** Wtorek. Eugeniusza b. i Erazma b. m. **3** Środa. Klotyldy królowej i Pauli. **4** Czwartek. Saturniny i Flawiana bisk. **5** Piątek. Serca Jezus. **6** Sobota. Norberta op. i Klaudyusza. — Wschód słońca: 31/5 **3**.56. 6/6 **3**.54. — Zachód słońca: 31/5 **7**.58. 6/6 8.2.

KRÓTKIE SPRAWOZDANIE ZDROJOWISK
ze sezonu r. 1890.

Numer pierwszy naszego pisma rozpoczynamy krótkiem sprawozdaniem ze sezonu r. 1890 r. na podstawie dat, jakie nam niektóre zdrojowiska dostarczyły.

We wszystkich prawie zdrojowiskach naszych r. 1890 zaznaczył się znaczniejszą frekwencyą niż r. 1889, wszystkie też zdrojowiska spieszą się z zaprowadzeniem nowych ulepszeń, zachęcone poparciem ze strony sfer lekarskich i leczącej się publiczności.

I.
Sprawozdanie zakładu zdrojowego w Krynicy.

W r. 1890 bawiło ogółem w Krynicy osób 4465, t. j o 332 więcej niż w roku 1889, co uwidocznia następujące szczegółowe zestawienie:

I. Frekwencya		Liczba: Familij	Mężczyzn	Kobiet	Dzieci	Razem
A) Krajowców	Z Galicyi	1755	883	1652	350	2885
	Z Austryi Wyższej i Niższej	20	21	21	5	47
	Z Bukowiny	23	11	16	7	34
	Z Czech	6	6	4	1	11
	Z Szlązka austr.	8	4	6	—	10
	Z Tyrolu	7	6	2	—	8
	Z Węgier i krajów przynależnych	30	22	15	4	41
	Z Bośnii	2	2	—	—	2
	Razem krajowców	1851	955	1716	367	3038
B) Obcokrajowców	Z Rosyi i Królestwa Polskiego	923	322	817	210	1349
	Z Rumunii	7	3	6	—	9
	Z Prus i Księstwa Poznańskiego	20	10	19	1	30
	Z Francyi	6	5	6	—	11
	Z Włoch	10	8	9	—	17
	Z Hiszpanii	2	2	—	—	2
	Z Belgii	1	1	1	—	2
	Z Szwajcaryi	1	1	—	—	1
	Z Anglii	2	1	2	—	3
	Z Ameryki	2	1	2	—	3
	Razem obcokrajowców	974	354	862	211	1427
	Ogółem frekwencyi w roku 1890	2825	1309	2578	578	4465
	W porównaniu z roku 1889	2385	1243	2379	511	4133
	W roku 1890 więcej	440	66	199	67	332

Kąpieli wydano w r. 1890 ogółem za kwotę 46,105 złr. 6 ct., t. j. o 3413 złr. 52 ct. więcej niż w r. 1889. Szczegółowo ilość i rodzaj wydanych kąpieli w r. 1890 w porównaniu z r. 1889 uwydatnia następujące zestawienie:

Wyszczególnienie	Ilość kąpieli w roku		A zatem w roku 1890		Rok	Zebrano	
	1890	1889	mniej	więcej		złr.	ct.
I. Kąpiele mineralne wanienne:							
I. klasy } dla dorosłych płatne	6816	6857	—	41			
II. „ } dla dorosłych płatne	25593	22884	2709	—			
„ dla dzieci	534	549	—	15			
„ dla lekarzy gratis	1051	1411	—	360			
„ dla biednych za ½ ceny 1553	722	712	10	—	1890	46105	06
(Kąpiele za połowę ceny są w liczbie płatnych II. klasy wliczone).							
II. Kąpiele borowinowe:							
I. klasy } dla dorosłych	2626	2865	—	239			
II. „ } dla dorosłych	10010	10064	—	54			
„ dla dzieci	85	30	55	—			
„ lekarzy } bezpłatnych	469	671	—	202			
„ biednych } oprócz tego 579 za połowę ceny	259	270	—	11	1889	43191	54
III. Inne mineralne i borowinowe i hydrop. procedury z dodaniem:							
Kąpiele nasiadowe	236	191	45	—			
Gazowe	33	73	—	40			
Okłady borowinowe na ręce i nogi	237	86	151	—			
Igliwiowe	808	560	248	—	1890	3413	52
IV. Kąpiele zwyczajne:							
Ciepłe wanienne	168	188	—	20			
V. Zakład hydropatyczny.							
Wszelkie sposoby hydropatycz. procedury	23274	18905	4369	—			
„ „ „ dla lekarzy gratis	437	491	—	54			
„ „ „ dla biednych 456 za ½ ceny	263	221	42	—			
Razem	73621	67095	6526	—			

Wody mineralnej we flaszkach wysłano w 1890 r. 27,700 butelek za 4985 złr. 30 ct., t. j. w porównaniu z r. 1889 o 1310 butelek więcej, co uczyniło o 336 złr. 45 ct. więcej dochodu. Bliższe szczegóły eksportu wód mineralnych krynickich, uwidocznia następujące zestawienie:

Krynickie i Słotwińskie źródła	flaszek	Zebrano	
		złr.	ct.
W roku 1890 wysłano	27700	4985	30
„ 1889 „	26390	4648	85
Zatem w roku 1890 więcej o	1310	336	45
Z powyższych przesyłek zdrojowych przypada:			
I. Na kraj w roku 1890	16180		
„ 1889	17740		
Zatem w roku 1890 mniej o	1560		
II. Na zagranicę w roku 1890	11520		
„ 1889	8650		
Zatem w roku 1890 więcej o	2870		

Uwaga: Darmnie w roku 1890 . . . . 890 flaszek
„ „ 1889 . . . . 880 „
A więc w roku 1890 więcej o . . 10 flaszek

W r. 1890 ogólny dochód c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy wynosił brutto 70,003 złr. 59 ct., wydatki zwyczajne zaś 34,490 złr. 39 ct., czyli nadwyżka w dochodzie wyniosła 35,513 złr. 20 ct.; w porównaniu zaś z r. 1889 dochód wynosił o 7650 złr. 44½ ct. więcej. Wydatki nadzwyczajne w r. 1890 wynosiły 5861 złr. 6 ct., zaś w r. 1889 64,076 złr. 13 ct., czyli że w r. 1889 niedobór wynosił 35,164 złr. 76½ ct.

Dochód funduszu taks kuracyjnych w r. 1890 i 1889 przedstawia następujące zestawienie:

Rubryka	Dochód	1890		1889	
		złr.	ct.	złr.	ct.
I.	Taksy kuracyjnej	6325	85	5907	77½
II.	Biblioteki i Czytelni	354	80	397	19½
III.	Taksy muzycznej	6286	25	5906	77½
IV.	Areny teatralnej	30	—	350	—
V.	Różne inne dochody	412	46	390	10
	Razem	13409	36	12951	74½
	Dodawszy początk. stan kasy	4142	91½	2280	29½
	Suma odbioru	17552	27½	15232	04
	Odtrąciwszy od dochodu wydatki	12692	35	11089	12½
	Pozostaje z końcem Grudnia 1890 r. w kasie	4859	92½	4142	91½
	Zwyczajny dochód R. I. II.	12996	90	12561	64½
	„ rozchód R. I. IX.	10813	94	7956	89
	Wypada nadwyżki	2182	96	4604	74½

Porównawcze zestawienie rozchodu funduszu taks kuracyjnych w roku 1889 i 1890 uwidocznia następujące zestawienie:

Rubryka	Rozchód	1890		1889	
		złr.	ct.	złr.	ct.
I.	Stałe płace i renumeracye .	1335	48½	904	—
II.	Wydatki kancelaryjne . . .	264	53	154	06
III.	Utrzymanie ścieszek, klombów, promenad i kwiatów	1418	59	1316	99
IV.	Utrzymanie drzew i szkółek drzewnych	1194	76	442	58
V.	Sprzęty i rekwizyty ogrod. i par.	1513	47	569	43
VI.	Budynki i tychże utrzymanie	216	72	37	80
VII.	Biblioteka i czytelnia . . .	531	01	468	96
VIII.	Utrzymywanie orkiestry zdrojowej	4035	91½	4063	07
IX.	Budynek teatralny	303	86	251	33
X.	Wydatki nieprzewidziane. .	1878	41	2880	90½
	Suma wydatków . .	12692	35	11089	12½

Z ulepszeń w c. k. Zakładzie zdrojowym w r. 1890 wprowadzonych, nadmienić należy: 1) Przeistoczenie kilku dotąd w innych celach używanych ubikacyj w łazienkach mineralnych na gabinety kąpielowe II. klasy, zaopatrzone w wielkie wanny, ogrzewane systemem Schwarza. W podobne wanny większe zaopatrzone zostaną wszystkie gabinety II. kl. 2) Zaprowadzenie ogrzewania parą w gabinetach łazienek borowinowych. 3) Wycementowanie korytarzy bocznych w tych łazienkach, służących do wtaczania wanien z borowiną do gabinetów. 4) Wybudowanie osobnego pawilonu w łazienkach hydropatycznych i urządzenie w nich oddziału klasy pierwszej. 5) Postawienie kiosku meteorologicznego. Prócz tego powprowadzano wiele innych drobnych ulepszeń, jak urządzenie nowych ścieszek w parku, zakupno znaczniejszej ilości ławek i stołków żelaznych ogrodowych, zwiększenie ilości lamp, oświetlających place i ulice i t. p. Na sezon r. 1891 uskuteczniono dotąd rekonstrukcyę przygotowalni kąpielnej w łazienkach borowinowych; dokoła dworca zdrojowego urządzono szeroki chodnik z „terrazzo"; przebudowano częściowo dom czynszowy pod „Orłem"; zawarto nowy kontrakt z muzyką p. Wrońskiego, obowiązując ją do grania nie jak dotąd bywało od 15 czerwca do 15 września, lecz od 20 maja do 20 września; czytelnię zakładową zaopatrzono w najnowsze dzieła w ilości koło 100 tomów; poprowadzono wygodną ścieszkę z „Michasiowej" na szczyt góry parkowej; założono wiele nowych klombów, porozszerzano ścieszki w parku i wprowadzono wiele innych pomniejszych ulepszeń. (C. d. n.)

KRONIKA ZDROJOWA.

Odznaczenie. Najwyższem postanowieniem został p. Zygmuntowi Sokołowskiemu, długoletniemu c. k. Zarządcy zdrojowemu w Krynicy, nadany tytuł Radcy cesarskiego. Odznaczenie to sprawiło szczerą radość w kołach, które miały sposobność bliżej ocenić działalność p. Sokołowskiego na stanowisku Zarządcy zdrojowego w Krynicy.

Jubileusz 40-letniej służby rządowej obchodził w dniu 21 b. m. p. Wojciech Chojnik, c. k. Zarządca Kasy prowentowej w Krynicy. Liczne koło urzędników, znajomych i obywateli krynickich uczciło zasłużonego Jubilata ucztą, w czasie której na cześć Jego wnoszono liczne toasta, które poprzedził stosowną przemową p. Sokołowski, zarządca zdrojowy, wręczając imieniem zebranych Jubilatowi pamiątkową srebrną tabakierkę.

W zdrojowiskach polskich i ważniejszych obcych praktykować będą w czasie bieżącego sezonu następujący lekarze:

w **Busku** Dr. Dr.: Dymnicki, Dobrzański, Majkowski, Grabowski, Sulimierski;

w **Ciechocinku** Dr. Dr.: Lubowski, Lewestam, Mieczkowski, Ruppertz, Pajewski, Stockmann, Tannenbaum;

w **Druskiennikach** Dr. Dr.: Bujakowski, Fin, Szepietowski;

w **Grodzisku** Dr. Bojasiński;

w **Iwoniczu** Dr. Dr.: Dembicki (lek. zakład.), Gross, Kaden;

w **Jaworzu** Dr. Kowalski;

BIANKA CAPELLO

(podług Stendhala).

Koło roku 1563 Petro Buonaventuri, młody i miły florentczyk lecz bez majątku, porzucił swą ojczyznę, udając się szukać lepszego losu. Zatrzymał się w Wenecyi u pewnego kupca, którego dom stał przy ulicy, przy której jaśniał pałac Capello. Front jego wychodził na kanał. W całem mieście nie mówiono o niczem, jak o piękności Bianki, córki właściciela pałacu, i o surowości z jaką jej strzeżono. Pod żadnym warunkiem nie wolno było Biance pokazać się w oknie wychodzącem na kanał; wynagradzała to sobie, czerpiąc co wieczora świeże powietrze z okienka, wysoko położonego, które wychodziło na wązką uliczkę, przy której mieszkał Buonaventuri. Ten zobaczył ją i pokochał; ale co począć, by ona nim się zajęła? Biedny kupiec miałże się ubiegać o córę jednego z pierwszych patrycyuszów? Chciał wyrzec się chimerycznej namiętności, lecz miłość zwabiała go wciąż do okienka. Zapomocą znaków, naprędce uczynionych gdy nikogo nie było na ulicy, udało się Petrowi dać poznać Biance, że ją kocha. Konieczność sprawiła, że dumna piękność ugodziła się postarać o klucz od drzwiczek na ulicę i przyjść na schadzkę z młodym Florentczykiem; byłto krok zuchwały, na który można się było odważyć jedynie w nocy, gdy wszystko we śnie spoczywało. Czułe schadzki powtarzały się częściej, Bianca przychodziła co noc, zostawiając drzwiczki otwarte; z brzaskiem dnia wracała.

Pewnego razu zapomniała się w objęciach kochanka. Chłopak od piekarza, który szedł wczas rano po pieczywo do sąsiedniego domu, zobaczywszy drzwi półotwarte, sądził, że się przysłuży, jeśli je zatrzaśnie. Po chwili przybywa Bianca, w mgnieniu oka spostrzega, że jest zgubioną; wraca natychmiast do Bounaventuriego; puka zlekka, Pietro otwiera. Śmierć ją czekała niechybna. Los teraz ich połączył; pospieszyli błagać o schronienie bogatego kupca z Florencyi, zamieszkałego w odległej części miasta. Nim dzień zaświtał, byli w ukryciu i żaden ślad nie zdradzał ich ucieczki. Cała trudność była, wydostać się z Wenecyi.

Ojciec Bianki, a szczególniej wuj Grimani patryarcha Aquilei zapałał strasznem oburzeniem; utrzymywał, że cała

w **Krynicy** Dr. Dr.: Kopff (lek. rząd. zakł.), Ebers (kierownik zakł. hydrop.), Aschkenazy, Blatteis, Glücksmann, Kmietowicz, Lorentski, prof. Mars, Skórczewski;
w **Krzeszowicach** Dr. Dura (lek. zakł.);
w **Lubieniu** Dr. Rieger (lek. zakł.);
w **Morszynie** Dr. Medweg (lek. zakł.);
w **Nałęczowie** Dr. Dr.: Chmielewski (dyrektor), Nussbaum, Chełchowski, Doliński;
w **Nowem Mieście** Dr. Dr.: Bieliński, Niedzielski, Pawiński;
w **Rabce** Dr. Dr.: Głuchowski (lek. zakł.), Piątkiewicz, Porembowicz;
w **Rymanowie** Dr. Dr.: Dukiet (lek. zakł.), Krzykowski;
w **Sławinku** Dr. Olechnowicz;
w **Sławucie** Dr. Dr.: Przesmycki, Dobrzycki;
w **Solcu** Dr. Dr.: Daniewski, Piaszczyński;
w **Swoszowicach** Dr. Skrzyński (lek. zakł.);
w **Szczawnicy** Dr. Dr.: Ściborowski (lek. zakł.), Doskowski, Gluziński, Hammerschlag, Kołączkowski, Kruszyński, Nieszkowski, Zaremba;
w **Truskawcu** Dr. Dr.: Plech (lek. zakł.), Dekański, Wechsler;
w **Wysowej** Dr. Natter;
w **Zakopanem** Dr. Dr.: Chwistek (lek. klimat.), Chramiec, Piasecki;
w **Żegiestowie** Dr. Zgórski (lek. zakł.);
w **Cieplicach Czeskich** Dr. Krajewski;
w **Elster** Dr. Błociszewski;
we **Francensbadzie** Dr. Dr.: Dembicki, Rosner;
w **Gleichenbergu** Dr. Dr.: Bulikowski, Brühl;
w **Karlsbadzie** Dr. Dr.: Hassewicz, Kretowicz, Rosenberg, Stiche, Tugendthat;
w **Kissingen** Dr. Chłapowski;
w **Kołobrzegu** Dr. Weissenberg;
w **Landeck** Dr. Ostrowicz (lek. zakł.);
w **Marienbadzie** Dr. Dr.: Dobieszewski, Kaufmann, Prager;
w **Schinznach** Dr. Tymowski;
w **Trenczynie** Dr. Filipkiewicz.

Prof. Dr. Antoni Mars rozpoczyna praktykę w Krynicy z dniem 15 czerwca.

XIII. Kongres Balneologów niemieckich, który rozpoczął swe obrady w dniu 6 marca b. r. w Berlinie, obok wielu kwestyj ściśle naukowych, poruszył także dwie sprawy dotyczące w ogóle zdrojowisk niemieckich. Na wniosek Dra G r o e d l a postanowiono poczynić odpowiednie kroki, celem wprowadzenia w zakładach kąpielowych używania ciepłomierzy Celsiusza. Dr. G o l d s c h m i d miał obszerniejszy wykład o konieczności odpowiedniej ustawy dla zdrojowisk i zakładów leczniczych. Jako konieczne ustanowienia *(Minimal-Forderungen)* dla zdrojowisk żąda Dr. Goldschmid: 1) ustanowienia lekarza zakładowego; 2) szpitala; 3) aparatu desinfekcyjnego; 4) zaopatrzenia w dobrą wodę do picia; 5) regularnego czyszczenia wychodków; 6) kontroli nad kąpielami i mieszkaniami; 7) ustanowienia komisyi sanitarnej, do którejby należeli wszyscy lekarze. — Dr. G. poddaje ostrej krytyce powszechnie w Niemczech przyjęty system zatuszowywania wszelkich przypadków chorób zakaźnych w zdrojowiskach, złe stosunki koleżeńskie między lekarzami, i powszechnie prawie istniejący zły i niezdrowy wikt. Wniosek Dra Goldschmida przekazano osobnej komisyi, która ma się nad wnioskiem tym rozpatrzyć i referat na następnym kongresie złożyć.

Na dokończenie budowy kościoła w Krynicy otrzymano w czasie od d. 21 sierpnia 1890 r. do d. 22 lutego 1891 r. następujące datki:

1) od WP. Józefa Znamirowskiego .	12 złr.	— ct.	
2) od Ks. proboszcza Gruszki . . .	15 „	59 „	
3) od Ks. kapelana zdrojowego Czarneckiego	7 „	— „	
4) z puszek po domach umieszczonych	16 „	30 „	
5) od WP. Zofii z Romaszkanów Merzowiczowej	50 „	— „	
6) od WP. Ludwika Balickiego . . .	3 „	— „	
7) od c. k. Sądu pow. w Oświęcimiu	7 „	34 „	
8) od N. N. przez Ks. Czarneckiego z Pilzna	4 „	— „	
Razem . .	115 złr.	23 ct.	

Za powyższe dary Komitet budowy kościoła winne podziękowanie składa — a gdy do wewnętrznego urządzenia, by kościół na chwałę Bożą poświęcony i otwarty być mógł, nakładu przeszło 6000 złr. potrzeba — z ponowną prośbą do nabożnych Chrześcian się zwraca, by przez rychłe obfite dary dziełu temu łaskawie z pomocą pospieszyć raczyli.

Komitet budowy kościoła w Krynicy

za przewodniczącego

Zygmunt Sokołowski, mp.

---

szlachta wenecka jest tem obrażoną. Wrzucono do lochów wuja Buonaventuriego, który skonał w kajdanach, senat wydał im pozwolenie ścigania za uwodzicielem, przyznał 2000 dukatów, ktoby go zabił. Do miast główniejszych wysłano zbirów. Kochankowie tymczasem byli jeszcze w Wenecyi. Dwadzieścia może razy już ich nie odkryto. Dziesięć tysięcy szpiegów a do tego najsprytniejszych w świecie kusiły 2000 dukatów; w końcu barka, sianem ładowna zmyliła pogoń i kochankowie nasi dostali się do Florencyi. Tutaj ukryli się w małym domku przy Via Larga. Bianca nie wychodziła nigdy; Pietro jedynie dobrze uzbrojony.

Były to czasy, kiedy stary Cosma I. zniechęcony całym szeregiem udawań i perfidii, które charakteryzowały jego panowanie, zdał rządy państwa na syna Franciszka, księcia usposobienia jeszcze bardziej ponurego i surowego.

Jakiś zausznik przyszedł mu podszepnąć, że w jednym domku stolicy żyje ukryta Bianca Capello, której piękność i tajemnicze zniknięcie tyle narobiły rozgłosu w Wenecyi. Od tej chwili zaczęła się dla Franciszka nowa egzystencya, codzień przechadzał się całemi godzinami po Via Larga, lecz wszelkie sposoby użyte nieodniosły pożądanego skutku. Bianca nie wychodziła wcale, lecz wieczorami wyglądała oknem, osłoniwszy twarz gęstą zasłoną; książe podpatrzył coś z rysów i namiętność jego nie miała granic.

Zausznik spostrzegłszy, że sprawa przybiera postać na seryo, zwierzył się żonie; tę olśniła naturalnie nadzieja, że gdyby Bianca mężowi zawdzięczała miejsce na książęcym dworze, ile by to łask i zaszczytów na niego spłynęło. W tym celu posyła ona pewną zacną matronę do Bianci, która tłumaczy jej, że jedna wielka dama ma jej coś bardzo ważnego powiedzieć i że prosi ją, chcąc z nią swobodnie się rozmówić, by raczyła przyjąć u niej obiad. Zaprosiny wydały się parze naszej dość dziwnemi; wahali się długo; ale położenie damy wysoko położonej i potrzeba protekcyi nakłoniły ich, że zaprosiny przyjęli. Bianca była obsypaną czułością i uprzejmością, opowiedziała całą swą przygodę; słuchano ją z tak naprężoną uwagą, oświadczono się jej z taką gotowością usług, że musiała przyrzec, że odwiedziny jej nie będą ostatnie, i że nie będzie nieczułą na przyjaźń, która już w kolebce była namiętnością.

St. Kremer.

(Dokończenie nastąpi)

Drobne wiadomości.

O pracy nocnej i higienie kobiet. Proust miał w Akademii umiejętności odczyt o pracy nocnej kobiet w fabrykach i wykazał cyframi, jak zgubnie wpływa takowa na ich zdrowie. Nie powtarzając cyfr, nadmienimy tylko, że wśród tej samej ilości robotników wogóle, ilość osobników, cieszących się zdrowiem średniem i złem, powiększa się w ciągu niespełna pięciu lat o trzy razy. Rozumie się, że u kobiet, które oprócz zajęć fabrycznych mają jeszcze inne obowiązki, rzeczy stoją jeszcze gorzej, szczególniej, jeśli muszą one pracować w nocy. Wobec więc nader nieznacznego przyrostu ludności we Francyi, autor uważa stan ten za groźny i proponuje: 1) ażeby przestrzegać surowo czystości w fabrykach, gdyż niegodne ich warunki higieniczne są właśnie przyczyną szerzenia się chorób wśród klasy robotniczej; 2) ażeby ograniczyć jak najwięcej ilość godzin pracy kobiet w fabrykach. Praca nocna powinna im być wzbroniona, a przynajmniej, stosownie do stanu ich zdrowia ograniczona. Kobiety osłabione, ciężarne, karmiące i dopiero co po rozwiązaniu będące, nie powinny bezwarunkowo pracować w nocy.

Rev scient, Zdrowie.

Olimpijskie igrzyska w szkołach węgierskich. Minister oświaty w Węgrzech hr. Csaky, ukróciwszy liczbę godzin, przeznaczonych na naukę języka greckiego, wprowadza w szkołach tamtejszych igrzyska na wzór tych, któremi stara Hellada czciła swych wybrańców. W tym celu wydał w tych dniach reskrypt, polecający młodzieży szkolnej uprawianie sportu, mającego na celu wyrobienie sił fizycznych. Zaleca więc oprócz gimnastyki także szermierkę, naukę pływania, ślizgawkę, a nadto w dalszej perspektywie rozwija plan urządzania igrzysk krajowych.

Ćwiczenia fizyczne, zainicyowane w szkołach ludowych, trwać mają przez cały ciąg studyów w szkołach średnich i uniwersyteckich. Nie noszą one przytem charakteru nauki przedmiotów obowiązkowych, lecz rozrywki i zabawy. Pływanie, bieganie, zapasy ręczne, ślizgawka i ćwiczenia wojskowe mają się odbywać w ściśle oznaczonych godzinach, a zbawienne skutki tych ćwiczeń wpłyną nietylko na rozwój fizyczny młodzieży, ale i na rozwój umysłowy.

Nie ulegnie też nauka gimnastyki zaniedbaniu, lecz przeciwnie, położoną na nią zostanie waga, większa od dotychczasowej. Zarówno kwalifikacya nauczycieli gimnastyki, jakoteż ich dotacya, zostanie ulepszoną; — nauka gimnastyki ma być wprowadzoną do szkół żeńskich przez osobne nauczycielki. Koroną wszystkich tych wznowień mają być powyżej wspomniane igrzyska krajowe.

Sposób wojowania bez rozlewu krwi wymyślił Dr. Jungmann z Hietzingen. Napełnia on bomby płynem, który po pęknięciu ich wydziela gaz odurzający do tego stopnia, iż otaczający na 2 — 3 godzin tracą zupełnie przytomność. — C. k. ministeryum austryackie miało już według *„Industrie und Erfahrungen“* rozpocząć próby z tą nową bronią, która według zapewnień wynalazcy przyczyni się do rozbrojenia wojsk nieprzyjacielskich bez rozlewu krwi i uczyni chirurgię wojenną mniej potrzebną. Qui vivra, verra!

Ostrożnie z kotami. Podczas epidemii dyfteryi w Daylesford i w Chicago, stwierdzono, jako przyczynę dyfteryi u dzieci, tąże chorobę u kotów. Mnożą się także przypadki, wykazujące związek choroby z dyfteryą kur.

DROBIAZGI HUMORYSTYCZNE.

Szczególniej!

— Prawda panie, jacy ci bracia, Jan i Karol do siebie podobni?

— W samej rzeczy, szczególniej Jan.

Ze słownika.

Zmarszczki (u kobiet) — uśmiech, który przylgnął do twarzy.

Sceptyczny lekarz.

Do pewnego lekarza przychodzi pacyent, uskarżając się na dotkliwy ból w nogach.

— Czy dawno pan cierpisz? — pyta doktor.

— Już od lat kilku i nic mi nie pomaga. To pewno reumatyzm.

— Bezwątpienia.

— Cóż na to radzić?

— No, idź pan do domu, namyśl się dobrze, a jak wymyślisz jaki środek, to przyjdź mi go zakomunikować — radzi mu krotochwilny eskulap. — Wówczas obydwaj zrobimy fortunę.

— Ależ panie doktorze, tu nie ma żartów, poradź mi pan co koniecznie!

— Ha! nie zapominaj pan pić jak najmniej, trzymać nogi ciepło, nie wychodzić w czasie zmiennej pogody i nadewszystko chronić się zaziębienia.

— Wiele jestem winien panu doktorowi za poradę?

— Nic, bo to panu nic a nic nie pomoże.

Wiadomości urzędowe c. k. Zarządu zdrojowego w Krynicy.

Opłaty zdrojowe wynoszą na cały sezon od osoby: Taksa kuracyjna I. kl. 3 złr., za muzykę 3 złr. — Taksa kuracyjna II. kl. 1 złr. 50 ct., za muzykę 1 złr. 50 ct. — Lekarze i ich żony, nauczycielki szkół ludowych, dzieci do lat 10, służba i ubodzy są od opłat zdrojowych uwolnieni.

Lekarze ordynujący. Rządowi: **Dr. L. Kopff** „pod Topolami“ — **Dr. H. Ebers** w Zakładzie hydropatycznym. — Prywatni: **Dr. Z. Ashkenazy** pod „Pagatem“. — **Dr. J. Blatteis** „pod Jeleniem“. — **Dr. L. Glücksmann** w budynku posadowym. — **Dr. A. Lorentski** „pod Litwinką“. — **Prof. Dr. A. Mars** w „Domu Szwajcarskim“. — **Dr. B. Skórczewski** w „Witoldówce“. Lekarz gminny **Dr. F. Kmietowicz** w domu „pod Kosynierem“.

Apteka w domu „pod Krakusem“.

C. k. Zarząd zdrojowy w łazienkach głównych.

C. k. Poczta i Telegraf „pod Zamkiem“.

Biuro wywiadowcze w Łazienkach mineralnych, udziela bezpłatnie wszelkich wyjaśnień.

Ceny kąpiel:	Od godz. 6 rano do 2 popołudn. zł.	Od godz. 6 rano do 2 popołudn. ct.	Od godz. 4 do godz. 6 wieczór zł.	Od godz. 4 do godz. 6 wieczór ct.
I. W gmachu łaziennym głównym.				
Kąpiel mineralna wanienna metodą Schwartza ogrzewana, dla dorosłych Klasa I.	—	90	—	90
„ „ „ II.	—	70	—	50
Kąpiel dziecięca obok kąpieli dla dorosłych	—	35	—	30
Kąpiel mineralna nasiadowa	—	20	—	20
II. W chodniku krytym.				
Kąpiel gazowa z kwasu węglowego	—	50	—	50
III. W łazienkach borowinowych.				
Kąpiel żelazna borowinowa Klasa I.	1	60	1	60
„ „ „ „ II.	1	30	1	10
„ „ „ dla dzieci	—	80	—	70
„ „ „ na nogi	—	—	—	30
„ „ „ na ręce	—	—	—	20
Okład borowinowy	—	—	—	10
Kąpiel zwyczajna Klasa I.	—	60	—	50
„ „ „ II.	—	50	—	40
IV. Dodatki do kąpiel.				
Dwa litry odwaru igliwiowego	—	10	—	10
Za użycie prześcieradła kąpielowego	—	10	—	10
„ „ ręcznika	—	6	—	6

Uwaga. Ceny kąpiel w Maju, Czerwcu i Wrześniu są zniżone o 20%

Cennik c. k. Zakładu hydropatycznego: ***I. Kąpiele:*** *A)* Bilet na kompletne procedury hydropatyczne przez cały dzień, tj rano, przed i popołudniu używać się mające, na dni 7, I. klasy dziennie à 1 złr., kosztuje 7 złr., II. kl. dziennie po 75 ct., kosztuje 5 złr. 25 ct. Ten sam bilet na 6 dni I. kl. dziennie 1 złr. kosztuje 6 złr., II. kl. po 75 ct. dziennie 4 złr. 50 ct. *B)* Bilet na kompletne procedury t. j. na używanie procedur hydropatycznych 2 razy dnia, na 7 dni I. kl. dziennie à 80 ct., kosztuje 5 złr. 60 ct., II. kl. po 65 ct. dziennie, kosztuje 4 złr. 55 ct. Ten sam bilet na 6 dni I. klasy po 80 ct., kosztuje 4 złr. 80 ct. II. klasy po 65 cent. dziennie, kosztuje 3 złr. 90 ct. *C)* Bilet na jednorazowe użycie procedury hydropatycznej w jednym dniu I. klasy 60 ct.: II. kl. 50 ct. Właściciel takiego biletu na jednorazową dzienną procedurę ma prawo użycia raz na dzień którejkolwiek z wszystkich procedur hydropatycznych pojedynczo lub w połączeniu. *D)* Bilet na procedury w domu: 2 razy dnia 40 ct. 1 raz dnia 25 ct. — ***Bielizna:*** za 1 prześcieradło 10 ct., za 1 ręcznik 6 ct., za 1 koc wełniany 20 ct.

Uwaga. Ceny procedur hydropatycznych są także w czasie od 15 Maja do końca Czerwca i od 1 Września do końca sezonu o 20% zniżone.

O bilety na procedury i bieliznę zgłaszać się należy do kasy w Zakładzie hydropatycznym. Każdemu Gościowi, bez różnicy, przysługa za okazaniem biletu w godzinach kąpielowych tj. od 6 zrana do 2 popołudniu, tudzież od godziny 2 do 6 wieczór bezwarunkowo wolny wstęp do Zakładu hydropatycznego, a służba zakładowa obowiązaną jest każdego gościa, bez różnicy, obsłużyć w miarę żądania tegoż, w tym porządku, w którym się do zużytkowania procedur zgłosił.

Czytelnia gazet: w Domu Zdrojowym, abonament od osoby na cały sezon **1** złr.

Wypożyczalnia książek: w łazienkach mineralnych i w trafice w budce przy deptaku. Ma dzieła w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim. Opłata miesięczna od biorących 1 dzieło **1** złr., 2 dzieła **2** złr. — Kaucya **5** złr.

Ceny pomieszkań w domach rządowych od **50** ct. do **2** złr. dziennie za pokój. Najdogodniej wybrać mieszkanie za przybyciem do Krynicy, ostatecznie za pomocą biura wywiadowczego, co wielka ilość mieszkań ułatwia i unikać faktorów w dworcu kolejowym w Muszynie.

Restauracye, kawiarnie i cukiernie: *a)* Zakładowe: w „Domu Zdrojowym" i „pod Koroną" (dla hydropatów). *b)* Prywatne: „pod Trzema Różami", „pod Dębem", „w Willi Ułana", „pod 3-ma Koronami" (izraelicka).

Powozy, fijakry i wózki góralskie: przy Dworcu kolei w Muszynie. Cena po **1** złr. **50** ct. do **3** złr.

Spostrzeżenia Stacyi Meteorologicznej c. k. Zakładu zdrojowego w Krynicy od dnia 19 do 25 Maja 1891 r.

Dnia	Stan barometru Linije paryskie o godz. 7 rano	o godz. 2 pop.	o godz. 9 w.	Ciepłota Termometr Cels. godz. 7 rano	godz. 2 pop.	godz. 9 w.	Stan nieba czyste 0 zachm. 10 godz. 7 rano	godz. 2 pop.	godz. 9 w.	Postać i kierunek chmur godz. 7 rano	godz. 2 pop.	godz. 9 w.	Kierunek i moc wiatru Cisza 0 najsiln. 10 godz. 7 rano	godz. 2 pop.	godz. 9 w.	Opad mierzono o godz. 7 rano	Uwaga deszcz, grzmot błyskawice
19	313.8	314.8	315.4	3.8	13.8	10.0	2	2	0	cs	s	—	2	3	1	—	
20	315.8	316.2	316.4	12.5	15.1	10.0	5	5	5	k	k	c	1	2	0	—	
21	316.2	316.0	315.8	13.8	15.1	11.2	5	8	10	cs	d	d	2	0	2	—	
22	315.2	315.2	315.0	13.8	20.0	12.5	10	5	8	d	k	s	1	3	2	—	od 11 w nocy deszcz do 12 w nocy
23	314.8	315.4	315.2	15.1	21.2	13.8	10	5	8	c	d	d	2	0	0	1.15	w nocy deszcz do 4 rano
24	314.8	315.0	314.8	15.1	21.2	13.8	5	2	5	k	k	c	1	2	0	2.48	
25	314.6	314.6	314.4	16.2	22.5	12.5	2	8	8	c	k	d	0	1	0	—	

SZCZAWNICA

w powiecie Nowotarskim w Galicyi

powszechnie znany Zakład zdrojowo-kąpielowy, klimatyczny, żętyczny i kefirowy,

położony w pięknej górskiej okolicy, otoczony górami, odznaczający się świeżem, orzeźwiającem powietrzem, z siedmiu zdrojami silnej szczawy sodowo-solnej i sodowo-żelazistej, zalecany przez najznakomitszych lekarzy krajowych i zagranicznych w chorobach narządów oddychania, trawienia, dróg moczowych i innych.

Liczne, niedrogie a porządnie urządzone mieszkania zakładowe i w domach prywatnych właścicieli, przeszło **350** pokojów, trzy główne restauracye i kilka drugorzędnych.

Lekarzem zakładowym jest **Dr. Władysław Ściborowski,** prócz niego ośmiu lekarzy, co rok do Szczawnicy przybywających, udziela chorym rady lekarskiej. Stała apteka w miejscu, a druga w Krościenku; mleko, żętyca, kumys, kefir. **Zakład inhalacyjny,** solankowy, powietrza zgęszczonego i rozrzedzonego, tudzież powietrza zawierającego części balsamiczne igliwiowe, wreszcie leków rozpylonych, urządzony i utrzymany przez **spadkobierców Dra Janochy. Zakład wodoleczniczy** przez **Dra Kołączkowskiego** w roku bieżącym rozszerzony. — Łazienki z kąpielami cieplemi, żelazistemi i borowinowemi, oraz natryskami letniemi i zimnemi. — kąpiele rzeczne **w Dunajcu** i bliższym zakładu **Ruskim Potoku. Czytelnia** czasopism, **wypożyczalnia książek. Klub** szczawnicki dla zabawy, muzyka miejscowa, teatr Krakowski, zebrania towarzyskie, koncerta, **pracownia fotograficzna A. Szuberta,** poczta i telegraf w miejscu, sklepy wszelkiego rodzaju.

Wycieczki w urocze okolice Szczawnicy. Komunikacya z Krakowem i Lwowem koleją żelazną do Starego Sącza, zkąd 42 kilometry wybornym gościńcem na miejsce. — Codzień przychodzą i odchodzą karety pocztowe ze Starego Sącza i z Krakowa.

Pora zdrojowa trwa od 20 Maja do 20 Września.

Ceny mieszkań zakładowych od dnia 20 Maja do 20 Czerwca i od 20 Sierpnia do końca sezonu o trzecią część niższe. — Od taksy zdrojowej tylko te osoby mogą być uwolnione za okazaniem legalnego świadectwa ubóstwa, które w tym czasie bawią w Zakładzie.

Zamówienia na mieszkania przyjmuje Zarząd Zakładu zdrojowego przez Stary Sącz w Szczawnicy i Zarząd Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Szczawnicy na **Miedziusiu.**

Zamówienia na wodę mineralną adresować wprost do ***Henryka Mattoniego w Wiedniu,*** albo za pośrednictwem ***Zarządu Zakładu zdrojowego w Szczawnicy.*** 1 3

Apteka „pod Koroną" J. Trauczyńskiego w Krakowie

poleca:

Wino chinowe i wino chinowe z żelazem, wyrabiane z najlepszej kory chinowej, na maderze. Zawiera 5% rozpuszczonych alkaloidów kory. Wino to wzmacnia cały organizm, podnieca trawienie i apetyt. — Cena butelki **2** złr. i **1** złr. **20** ct.

Wino z Caseary sagrady, smaku nader miłego. Znakomity to środek w chorobach żołądka i kiszek, a umiejętnie używany, usuwa już po krótkim czasie dolegliwe zatkania żołądka.

Wino pepsynowe, w cierpieniach żołądka, uporczywej zgadze i t. p. Cena butelki **1** złr. **50** cent.

Wino rumbarbarowe na maladze, w cierpieniach żołądka, wątroby, żółtaczce i t. p. — Cena **1** złr. **50** cent.

Rozczyn Lerasa, zawiera żelazo, które organizm bardzo łatwo przyswaja. — Cena **50** centów.

Powidełko przeciw błednicy, w cierpieniu tem działa znakomicie. — Cena słoika **1** złr. **50** centów.

PP. Lekarzom poleca swojego wyrobu:

Pigułki kreozotowe łatwo rozpuszczalne, po 0·025 i 0·05, jak również **Pigułki arsenowe z kreozotem,** zawierające kwasu arsen. 0·0005, kreoz. 0·02. Pigułki te są obciągane cukrem waniliowym. Pudełko (100 pigułek) **70** ct.

Wyroby z żelatyny, odznaczone medalem państwowym na ostatniej wystawie krakowskiej, jak: gałki, czopki. — pręciki z dowolnemi lekami.

Pastylki glonoinowe (nitroglicerynowe) à 0·0007. — Pudełko **50** ct. 1 6

ŻEGIESTÓW

Zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny, położony w uroczej górskiej dolinie, otwartej li tylko ku południowi, odznaczający się niezwykle czystem, górskiem powietrzem.

Zdrój najsilniejszej szczawy żelazistej, zalecany przez najznakomitszych lekarzy krajowych i zagranicznych, w słabościach nerwowych, osłabieniach żołądka, niedokrewności, zołzach, zboczeniach odżywczych, gnileu krzywicy etc.

Zakład rozseła wodę mineralną na zamówienie, w paczkach po 40 flaszek w cenie **7** złr. **50** ct. loco stacya Żegiestów i półpaczkach 20 flaszek **4** złr., przyczem uprasza się o dokładny adres i stacyę kolei odbioru, również woda znajduje się w aptekach i składach wód mineralnych.

Zakład posiada blisko 300 pokoi niedrogich i porządnie urządzonych, z uroczym widokiem na dolinę Popradu, dwie pierwszorzędne restauracye, salę balową, kryty chodnik, czytelnię czasopism, bibliotekę, muzykę miejscową, zabawy tygodniowe, wycieczki w urocze okolice.

Od czterech lat służą do użytku Publiczności nowe łazienki, z wszelkim komfortem, według zasad współczesnej balneotechniki urządzone, i w tychże kąpiele mineralne gazowe, silniejsze, niż w innych pokrewnych zakładach krajowych i zagranicznych, według ulepszonej metody Schwarza, kąpiele borowinowe, znakomite i nadzwyczaj skuteczne kąpiele w Popradzie, równające się kąpielom morskim.

Pora kąpielowa trwa od 1 Czerwca do końca Września; w Czerwcu i Wrześniu mieszkania tańsze o jedną trzecią.

Ordynować będą lekarze: **Dr. Kazimierz Zgórski** i **Dr. Włodzimierz Szczepański**

Stacya kolei Tarnowsko-Leluchowskiej (przystanek), poczta i telegraf w zakładzie. Bliższych wyjaśnień udziela, zamówienia na mieszkania i wodę przyjmuje, oraz wszelkie interesa zakładu załatwia

Zarząd. 1 6

ZAKOPANE.

Zakład wodoleczniczy

na Klemensówce w Zakopanem

istniejący od lat 12-tu, z każdym prawie rokiem **powiększa liczbę ubikacyj** i uzupełnia urządzenia, jak tego wymaga postęp nauki higieny i terapii, i wzgląd na wygody gości kuracyjnych.

Wody źródlanej dostarcza obficie własny wodociąg Klemensówki, umeblowanie pokoi przyzwoite, łóżka z materacami i sprężynami, kuchnia w własnym zarządzie, odpowiada wszelkim wymogom. Środki lecznicze: hidroterapia, gimnastyka lecznicza z ortopedyą, masaż, mięsienie, elektroterapia i hipnoza.

Ceny za kąpiele, stół i mieszkanie razem od **3** do **5** złr. dziennie od osoby, wedle wyboru pokoju. **Do dnia 15 Czerwca o 10% zniżone.** 1 6

Kierujący lekarz i właściciel zakładu ***Dr. Wenanty Piasecki.***

Stacya kolei MUSZYNA-KRYNICA:
z Krakowa 8 godz.
ze Lwowa 12 „
z Budapesztu 12 „

W miejscu: Poczta trzy razy dziennie, Telegraf, Apteka.

C. K. ZAKŁAD ZDROJOWY
KRYNICA (w Galicyi)
najobfitsza szczawa żelazista

Położenie górskie w Karpatach 590 metr. nad p. m. — Od stacyi kolejowej godzina drogi, znakomicie utrzymanej.

Środki lecznicze: Obok klimatycznych warunków, kąpiele mineralne żelaziste, nader obfitujące w kwas węglowy, ogrzewane metodą Schwarza (w roku 1890 wydano ich przeszło 35.000). — Kąpiele borowinowe, parą ogrzewane (w roku 1890 wydano ich 14.000). — Dotychczasowa ilość gabinetów w łazienkach mineralnych została pomnożoną, połowa gabinetów w łazienkach borowinowych ogrzewa się parą, dalej picie wód Krynickiej i Słotwińskiej, żentycy, kefiru, — gimnastyka w nowym na ten cel w parku urządzonym budynku i t. d.

Mieszkania: Przeszło 1400 pokoi z większym i mniejszym komfortem umeblowanych, z pościelą i usługą, po większej części zaopatrzonych w piece. — Hotel „pod Trzema różami" i dom gościnny „pod Zamkiem" służą do tymczasowego umieszczania osób świeżo przybywających. — W Maju, Czerwcu i Wrześniu ceny pomieszkań jakoteż kąpieli są niższe.

Spacery: Wielki park świerkowy z wygodnemi ścieżkami, licznemi ławkami i miejscami do spoczynku i zabaw, rozliczne bliższe i dalsze spacery po równi i po górach, wycieczki w uroczą dalszą i bliższą okolicę.

Zaspokojenie potrzeb i rozrywki: Kilka restauracyj, kilka mleczarń, dwie cukiernie, wspaniały dom zdrojowy z salami balowemi, restauracyą, salą bilardową i dla gier, kręgielnia, kasyno, dwie wypożyczalnie książek, teatr ze Lwowa, orkiestra zdrojowa A. Wrońskiego od 21 Maja, dwóch fotografów, sklepy i rękodzielnicy wszelkiego rodzaju z głównych miast przybywający itd.

Prócz stale przez cały sezon ordynującego lekarza rządowego Dra **Kopffa**, praktykuje siedmiu lekarzy.

Frekwencya roczna wynosi przeszło 4500 osób. 1 15

W samem zdrojowisku znajduje się według najnowszych zasad umiejętności urządzony:

C. K. ZAKŁAD WODOLECZNICZY (HYDROPATYCZNY)

pod kierunkiem specyjalisty Dra Ebersa.

W roku 1890 wykonano 24.000 procedur hydropatycznych. — Osoby, leczące się w c. k. Zakładzie wodoleczniczym, mogą znaleźć pomieszczenie w świeżo otwartym prywatnym pensyonacie Dra Ebersa, zastosowanym do potrzeb hydropatyi.

Sezon otwarty **od 15 Maja do końca Września.** Na żądanie udziela wyjaśnień **c. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy.**

Józef Rudnicki, Kraków

Rynek Główny, Hotel Drezdeński

Pierwszorzędny Magazyn Nowości

poleca na sezon letni:

Lawn Tennis:
- **RAKIETY.**
- **BALONY.**
- **Buciki damskie i męskie.**
- **Paski damskie i męskie.**
- **Bluzki damskie i Koszule męskie.**
- **Etuis od 35 do 70 złr.**

Parasole chińskie ogrodowe (baldachimy) od **3 do 15** złr.

Płaszcze tureckie do kąpieli, prześcieradła, ręczniki, rękawiczki i gąbki.

Płaszcze gumowe jedwabne damskie i męskie.

Kalosze rosyjskie letnie, damskie i męskie.

Pledy i kapelusze angielskie.

Bieliznę męską w najlepszym gatunku, kołnierzyki, mankiety, skarpetki i chustki.

Fabryczny Skład najlepszych Rękawiczek.

Wielki wybór najnowszych krawatek 1 15

i wiele innych modnych towarów.

WODY MINERALNE KRYNICKIE

okazały się na podstawie długoletnich doświadczeń nader skutecznemi:

1. W niedokrwności u dzieci dotkniętych krzywicą kośćca (Rhachitis), tudzież zołzami (Scrophulosis).
2. W przewlekłych nieżytach przewodu pokarmowego, połączonych z uporczywą biegunką, tak często trudnych do usunięcia, zwłaszcza u dzieci wątłych.
3. **W neurasthenii, — osłabieniu nerwowem, — połączenia wapna, obok soli żelazawych, wpływają znakomicie na ogólny stan chorego, jak to stwierdziło wielu nowszych neuropatologów.**
4. W pomazaniach nocnych, nasieniotoku i t. p., jeżeli zboczeniom tym towarzyszy niedokrwność i rozdrażnienie nerwowe.
5. Przeciw Bledniicy (Chlorosis) i Białaczce (Leukaemia) powszechnie znaną jest znakomita działalność wody krynickiej ze zdroju „Głównego".
6. W nieżytach przewlekłych pęcherza i miedniczek nerkowych, w przewlekłem zapaleniu nerek, wody krynickie okazały się nader skutecznemi.
7. **Woda ze zdroju słotwińskiego** (szczawa magnowo-żelazista, lekko rozwalniająca), **znakomicie działa jako środek dyjetetyczny** (podawana zamiast zwykłego napoju, z małym dodatkiem wina lub sama) **we wszystkich stanach niedokrwności i osłabienia, szczególniej w następstwie cierpień narządu płciowego u kobiet.** 1 15

Zamówienia na rozsełkę wód mineralnych krynickich przyjmuje C. K. ZARZĄD ZDROJOWY W KRYNICY.

Odpowiedzialny redaktor Andrzej Szyjewski.
Z drukarni Związkowej w Krakowie pod zarządem A. Szyjewskiego.